

PATVIRTINTA

Alytaus lopšelio-darželio „Šaltinėlis“
direktorius 2018 m. gegužės 4 d.
įsakymu Nr. V-29

KRIZIŲ VALDYMO ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „ŠALTINĖLIS“ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Alytaus lopšelio-darželio „Šaltinėlis“ tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą lopšelyje-darželyje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas ugdymo įstaigoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo lopšelyje-darželyje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra ugdymo įstaigos vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), įstaigos krizės valdymo komanda, kitos švietimo ir sveikatos sistemos įstaigos.

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

4.2. **krizė lopšelyje-darželyje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę ugdymo įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: auklėtinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme lopšelyje-darželyje, susišaudymas, gaisras, įkaitų paėmimas ugdymo įstaigoje, bendruomenės nario dingimas ir kt;

4.3. **krizės valdymas lopšelyje-darželyje** – veiksmai, kuriuos atlieka lopšelio-darželio administracija, VGK, siekdamos įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, įstaigos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

4.4. **krizių valdymo lopšelyje-darželyje komanda (lopšelio-darželio komanda)** – tai nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos ir ugdymo specialistų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

4.5. **krizės valdymo koordinatorius** – specialistas, paskirtas ugdymo įstaigos, kuris koordinuoja krizės valdymą lopšelyje-darželyje. Koordinatoriumi gali būti skiriamas asmuo, turintis tinkamą kvalifikaciją krizinei situacijai vertinti, įvertinti ir koordinuoti.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMAS

5. Krizių valdymas ugdymo įstaigoje:

5.1. krizių valdymą lopšelyje-darželyje vykdo nuolat veikianti Krizių valdymo lopšelyje - darželyje komanda (toliau – Lopšelio-darželio komanda). Krizių valdymo komandą sudaro 5 nariai.

5.2. krizės komandos paskirtis krizės metu – įvykus krizei atkurti įprastą lopšelio-darželio bendruomenės veiklą, užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį;

5.3. V GK ir Krizių valdymo lopšelyje-darželyje komanda nustato komandos darbo organizavimo tvarką, pasiskirsto funkcijomis, parengia preliminarų krizės valdymo lopšelyje - darželyje planą.

5.3.1. Lopšelio-darželio krizių valdymo komandos vadovas (koordinuoja krizių įveikimo plano rengimą ir peržiūrėjimą):

Skelbia krizinės situacijos pradžią;

Sprendžia, kokie krizių įveikimo veiksmai yra būtini;

Rūpinasi krizių valdymo veiksmų įvertinimu;

Sukviečia bendrą lopšelio-darželio darbuotojų susirinkimą;

Pateikia lopšelio-darželio darbuotojams informaciją apie įvykį;

Palaiko ryšį su lopšelio-darželio steigėju, informuoja apie įvykį;

Sprendžia lopšelio-darželio darbo organizavimo klausimus;

Kontroliuoja faktų sklaidą, bendrauja su žiniasklaida;

Informuoja nukentėjusio(-ių) šeimos narius (jei įvykis įvyko lopšelyje-darželyje).

Rūpinasi, kad komandos nariai ir kiti lopšelio-darželio darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje.

5.3.2. Lopšelio-darželio veiklos koordinatorius:

Informuoja grupių auklėtojus, kaip jie turėtų pranešti auklėtiniams apie įvykį;

Užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti krizės atveju;

Kreipiasi pagalbos į teritorinę policijos įstaigą, Vaiko teisių apsaugos tarnybą, Socialinių paslaugų centrą ir kitas institucijas;

Koordinuoja krizės įveikimo procesą lopšelyje-darželyje (kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);

Padedą kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose;

Teikia pasiūlymus krizių valdymo komandos koordinatoriui dėl darbo organizavimo lopšelyje-darželyje;

Rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą lopšelyje-darželyje;

Kaip pagalbos teikėjas įgyvendina krizių intervencijos veiksmus, teikia emocinę paramą.

5.3.3. specialieji pedagogai:

Užtikrina individualaus ir grupinio konsultavimo galimybę;

Konsultuoja visus lopšelio-darželio bendruomenės narius, kuriems reikalinga pagalba;

Rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą lopšelyje-darželyje;

Padedą kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose;

Teikia informaciją auklėtiniams ir jų tėvams, neleidžia sklįsti gandams;

Teikia pasiūlymus lopšelio-darželio vadovui dėl darbo organizavimo;

Kreipiasi į Pedagoginės Psichologinės tarnybos (PPT) specialistus.

5.3.4. krizių valdymo komandos nariai:

Teikia pirmąją medicininę pagalbą krizės metu nukentėjusiems asmenims;

Esant reikalui pagalbos kreipiasi į kitas medicinos įstaigas;

Padedą kitiems specialistams, dalyvauja pokalbiuose;

Teikia pasiūlymus lopšelio-darželio grupės koordinatoriui dėl darbo organizavimo;

Rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą lopšelyje-darželyje .

5.3.6. krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus auklėtojų ir kitų darbuotojų vaidmuo.

Neleidžia sklįsti gandams;

Atsako į auklėtinių ir tėvų klausimus;

Sudaro galimybę auklėtiniams laisvai reikšti emocijas;

Identifikuoja auklėtinius, kuriems reikia pagalbos;

Palaiko ryšius su tėvais.

5.3. Lopšelio-darželio krizių valdymo komanda koordinuoja periodinį (kasmetinį) visų bendruomenės narių (ikimokyklinių pedagogų, kitų darbuotojų, auklėtinių ir jų tėvų/globėjų) krizių valdymo žinių atnaujinimą;

5.4. Lopšelis-darželis pateikia krizės valdymo eigos lapą ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo Savivaldybės krizių valdymo komandai:

Darželio administracija, suderinusi su PPT ir Savivaldybės krizės valdymo koordinatoriumais, informuoja lopšelio-darželio bendruomenę apie įvykį (pvz., visuotinis bendruomenės narių susirinkimas, elektroninis dienynas, SMS žinutės, elektroninis paštas, skambučiai tėvams ir pan.);

Rengiant pranešimus darželio bendruomenei pateikiami tik patvirtinti faktai ir informuojama apie priimtus sprendimus prevencijai ir intervencijai;

Pranešimai, interviu ir komentarai apie krizinę situaciją ugdymo įstaigoje, žiniasklaidai teikiami tik suderinus su Alytaus miesto savivaldybės administracija.

5.5. Krizių valdymo komanda nuolat stebi, renka informaciją, vertina krizės valdymo procesą, prireikus koreguoja krizės valdymo lopšelyje-darželyje veiksmų planą;

5.6. Lopšelio-darželio komanda, įgyvendinę krizės valdymo numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:

Aptaria krizės įveiką;

Sustabdo krizės valdymo lopšelyje-darželyje aktyvius veiksmus;

Per 5 darbo dienas nuo krizės įveikos informuoja Alytaus miesto savivaldybės administraciją apie krizės įveiką ir rezultatus;

5.7. Baigus aktyvius veiksmus, 1-2 mėnesius tęsia rizikos grupės asmenų stebėjimą ir vertina situaciją bendruomenėje;

5.8. Krizės paveikti auka (-os) ar artimieji informuojami apie psichologinės pagalbos galimybes, motyvuojami ir nukreipiami pagalbai;

5.9. V GK kartu su lopšelio-darželio komanda numato krizių prevencijos renginių organizavimą bendruomenėje.

IV SKYRIUS

PRELIMINARUS KRIZĖS VALDYMO LOPŠELYJE-DARŽELYJE PLANAS

6. Lopšelio-darželio bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja lopšelio-darželio vadovą.

7. Nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes ir informuoti lopšelio-darželio steigėją ir PPT.

8. Kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Alytaus miesto savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ir/ar kitas institucijas;

9. Parengti informaciją apie krizę lopšelio-darželio bendruomenei ir/ar žiniasklaidai, kuri turi būti derinama su steigėju;

10. Nustatyti lopšelio-darželio bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;

11. Konsultuoti lopšelio-darželio bendruomenės narius individualiai ar grupėmis;

12. Konsultuoti lopšelio-darželio vadovą ir jo pavaduotojus, grupių auklėtojus, kaip informuoti apie krizę auklėtinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

13. Atlikti kitus reikiamus veiksmus.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Visi pagalbą krizinėje situacijoje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

15. Skundų nagrinėjimo tvarka:

15.1. Skundai teikiami direktoriui arba lopšelio-darželio krizės valdymo komandai;

14.2. Gavus skundą per 3 darbo dienas sudaroma komisija skundai nagrinėti;

14.3. Skundai nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS
ALYTAUS LOPŠELIS-DARŽELIS „ŠALTINĖLIS“

(data)

1. Lopšelio-darželio bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę gimnazijoje, nedelsdamas informuoja lopšelio-darželio komandos vadovą

.....

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono

Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono

Nr.).

2. Lopšelio-darželio komandos vadovas susisiekia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta lopšelio-darželio bendruomenei.

3. Lopšelio-darželio komandos vadovas nedelsdamas sušaukia lopšelio-darželio komandos ir VGK posėdį.

Lopšelio-darželio komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1.
2.
3.
4.
5.

4. Lopšelio-darželio komandos vadovas informuoja apie krizę lopšelio-darželio s savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.

Įstaigos pavadinimas.....

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5. Lopšelio-darželio komanda kartu su VGK posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie lopšelio-darželio bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:

.....

.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos lopšelio-darželio resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms lopšelio-darželio bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), lopšelio-darželio darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas švietimo įstaigas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvsė (visi lopšelio-darželio bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvsė dalyvauja tik norintys lopšelio-darželio bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su VGK, rekomenduotinai konsultuojantis su lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito lopšelio-darželio komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama lopšelio-darželio bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Lopšelio-darželio bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktai.

10. Lopšelio-darželio komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
